

NEWSLETTER #64

(December/Грудень 2023 – January/ Січень 2024)

Review of European Union Law and EU legal approximation developments and analyses

Огляд розробок у законодавстві ЄС, правовому аналізі та адаптації законодавства ЄС в Україні

Шановний читачу,

Перед Вами 64-й випуск огляду розробок у законодавстві ЄС та його правовому аналізі, а також розробок щодо адаптації законодавства ЄС в Україні. Огляд створено в рамках проекту ["Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС" Фаза II \(Association4U II\)](#). Цей випуск охоплює період 1 грудня 2023 – 31 січня 2024. Ми сподіваємось, що огляд буде для Вас корисним. Ви можете висловити Ваші коментарі щодо огляду або ж долучитись до покращення та збагачення наступних випусків.

Ми висвітлюємо деякі із розробок щодня на нашому профілі у [Твіттер](#).

Команда проекту

Dear Reader,

this is the 64th issue of the review of current, important developments in EU law, EU law analysis and EU legal approximation in Ukraine prepared in the framework of the project "Support for the Implementation of EU-Ukraine Association Agreement" Phase II (Association4U II). This issue covers the period 1 December 2023 – 31 January 2024. We hope you will find it useful. Your comments and contributions that could improve the next issues of this review are welcome.

Some developments are reflected on daily basis on a dedicated [Twitter profile](#).

Project Team

I. EUROPEAN INTEGRATION OF UKRAINE INCLUDING THE IMPLEMENTATION OF THE ASSOCIATION AGREEMENT / ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ, ВКЛЮЧАЮЧИ ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

- The European Council in its [Conclusions on Ukraine, enlargement and reforms](#) decided on 14.12.2023 to open accession negotiations with Ukraine and with the Republic of Moldova. The European Council invited the Council to adopt the respective negotiating frameworks once the relevant steps set out in the Commission recommendations of 8.11.2023 would be taken. The Conclusions highlight that the EU enlargement and successful European integration requires that Union policies be fit for the future and financed in a sustainable manner, based on the values on which the Union is founded, and that the EU institutions continue to function effectively. The European Council will address internal reforms at its upcoming meetings with a view to adopting by summer 2024 conclusions on a roadmap for future work. / Європейська Рада у своїх [Висновках щодо України, розширення та реформи](#) вирішила (14.12.2023) розпочати переговори про вступ з Україною та Республікою Молдова. Європейська Рада запропонувала Раді ухвалити відповідні рамки переговорів, щойно будуть вжиті відповідні кроки, викладені у рекомендаціях Європейської комісії від 8.11.2023. У висновках підкреслюється, що розширення ЄС та успішна європейська інтеграція вимагають, щоб політика Союзу була придатною для майбутнього та фінансувалася стійким чином, базуючись на цінностях, на яких заснований Союз, і щоб інституції ЄС продовжували ефективно функціонувати. Європейська Рада розгляне внутрішні реформи на своїх найближчих засіданнях з метою прийняття до літа 2024 року висновків щодо дорожньої карти майбутньої роботи.
- Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції за координації Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Ольги Стефанішиної презентували [Звіт за результатами проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу \(acquis ЄС\) – селф-скрінінгу](#) 14.12.2023. Україна стала першою державою, де селф-скрінінг був проведений до офіційного скрінінгу Європейської Комісії. / The Government Office for Coordination of European and Euro-Atlantic Integration under the coordination of the Deputy Prime Minister for European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine presented a [Report on the results of the initial assessment - self-screening - of the implementation of the EU acquis in Ukraine](#) on 14.12.2023. Ukraine became the first country to conduct self-screening prior to the official screening by the European Commission.
- The European Commission has [proposed](#) (31.01.2024) to renew the suspension of import duties and quotas on Ukrainian exports to the EU for another year, while reinforcing protection for sensitive EU agricultural products. The proposal will be considered by the European Parliament and the Council of the European Union. The goal is to ensure a

seamless transition from the current regime of autonomous trade measures to the new one, by the time the current regimes expires on 05.06.2024 for Ukraine. / Єврокомісія [запропонувала](#) (31.01.2024) продовжити призупинення імпорتنих мит і квот на український експорт до ЄС ще на один рік, одночасно посиливши захист чутливої сільськогосподарської продукції ЄС. Пропозицію розглянуть Європарламент і Рада Євросоюзу. Мета – забезпечити плавний перехід від поточного режиму автономних торговельних заходів до нового до моменту закінчення дії чинних режимів для України 05.06.2024.

- Верховна Рада України прийняла [Закон](#) про регулювання обігу рослин роду коноплі (Cannabis) в медичних, промислових цілях, науковій та науково-технічній діяльності для створення умов щодо розширення доступу пацієнтів до необхідного лікування онкологічних захворювань та посттравматичних стресових розладів, отриманих внаслідок війни (21.12.2023). Його метою є імплементація кращого досвіду у сфері регулювання обмеженого обігу канабісу, смоли канабісу, екстрактів і настоек канабісу, а також тетрагідроканабінолу (його ізомерів та їх стереохімічних варіантів), шляхом внесення змін до законів України, які регламентують поводження з наркотичними засобами, з метою створення умов для розширення доступу пацієнтів до необхідного лікування, проведення наукових досліджень ефективності конопель. Предмет правового регулювання закону охоплюється положеннями ст. ст. 21 та 22 Розділу III «Юстиція, свобода та безпека», ст. ст. 426 - 428 Глави 22 «Громадське здоров'я» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію. / **Verkhovna Rada of Ukraine adopted a [Law](#) on Regulation of the Circulation of Cannabis Plants for Medical, Industrial Purposes, Scientific and Scientific-Technical Activities to Create Conditions for Expanding Patients' Access to the Necessary Treatment of Oncological Diseases and Post-Traumatic Stress Disorders Acquired as a Result of War (12/21/2023). It aims implementing the best practices in the field of regulation of restricted circulation of cannabis, cannabis resin, extracts and tinctures of cannabis, as well as tetrahydrocannabinol (its isomers and their stereochemical variants), by making amendmants in the laws of Ukraine, which regulate the handling of narcotic drugs, with the aim of creating conditions for expanding patients' access to the necessary treatment, conducting scientific research on the effectiveness of cannabis. The subject of legal regulation of the law is covered by the provisions of art. art. 21 and 22 of Title III "Justice, Freedom and Security", art. 426-428 of Section 22 "Public Health" of Title V "Economic and Sector Cooperation" of the Association Agreement.**
- Кабінет Міністрів України / Cabinet of Ministers of Ukraine:
  - прийняв [Постанову](#) про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес № 12 від 05.01.2024. Критерії розроблено відповідно до підпункту "с" пункту 3 і пункту 4 статті 262, пункту 1

статті 267 УА на основі Рішення Комісії 2012/21/ЄС від 20.12.2011 з метою імплементації його норм в національне законодавство України та створення правових механізмів реалізації положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання. / adopted a [Decree on approval of the criteria for assessing the admissibility of state aid to business entities for the provision of services of general economic interest](#) № 12 of 05.01.2024. The criteria were developed in accordance with subparagraph "c" of paragraph 3 and paragraph 4 of Article 262, paragraph 1 of Article 267 of the Administrative Code on the basis of the European Commission Decision 2012/21/EU of 20.12.2011 with the aim of implementing its provisions into the national legislation of Ukraine and implementation the provisions of the Law of Ukraine "On State Aid to Business Entities".

- схвалив **Довгострокову стратегію термомодернізації будівель на період до 2030 року**. У Стратегії викладено довгостроковий план поступового оновлення фонду будівель України з урахуванням енергоощадних технологій. Стратегія спрямована на підвищення енергоефективності та енергозбереження, у тому числі шляхом формування політики щодо енергоефективності і нормативно-правової бази з метою досягнення значного прогресу відповідно до стандартів ЄС у світлі Угоди про асоціацію. Див. [Розпорядження](#) КМУ від 29.12.2023 № 1228-р. / approved the **Long-Term Strategy for Thermal Modernization of Buildings for the Period until 2030**. The Strategy sets out a long-term plan for the gradual renewal of the building stock of Ukraine, taking into account energy-saving technologies. The strategy is aimed at increasing energy efficiency and energy saving, including through the formation of energy efficiency policy and regulatory framework with the aim of achieving significant progress in accordance with EU standards in the light of the Association Agreement. See [Decree](#) of the CMU of 29.12.2023 No. 1228.
- затвердив **План заходів на 2023—2025 роки щодо реалізації Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року**, який ґрунтується на кращих практиках держав-членів ЄС, спільному контролю та модернізації. Очікується, що реалізація Плану сприятиме комплексному та ефективному реагуванню на сучасні виклики у сфері безпеки державного кордону, транскордонній діяльності, співпраці з західними сусідами-державами ЄС, впровадженню європейських практик контрольних процедур, спільного контролю на західному кордоні за принципом «єдиної зупинки», технічній модернізації пунктів пропуску тощо. Див. [Розпорядження](#) КМУ від 27.12.2023 № 1212-р. / approved an **Action Plan for 2023-2025 for the implementation of the Integrated Border Management Strategy for the period until 2025**, which is based on the best practices of EU member states, joint control and modernization. It is expected that the implementation of the Plan will contribute to a comprehensive and effective

response to modern challenges in the field of state border security, cross-border activities, cooperation with western neighbors-EU states, implementation of European practices of control procedures, joint control at the western border according to the principle of "one stop", technical modernization checkpoints, etc. See [Decree](#) of the CMU of 27.12.2023 No. 1212-p.

II. RECENT DEVELOPMENTS AND ANALYSES IN EU LAW / ОСТАННІ ЗМІНИ ТА АНАЛІЗ ПРАВА ЄС

This part of the review follows well established [systematization of EU legislation](#), even if not in every reporting period there will be substantial or relevant developments in each chapter

01 GENERAL, FINANCIAL AND INSTITUTIONAL MATTERS / ЗАГАЛЬНІ, ФІНАНСОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ

- **New rules on cybersecurity for EU institutions.** The European Parliament and the Council adopted [Regulation](#) 2023/2841 of 13.12.2023 laying down measures for a high common level of cybersecurity at the institutions, bodies, offices and agencies of the Union. It lays down measures that aim to achieve a high common level of cybersecurity within Union entities with regard to the establishment by each Union entity of an internal cybersecurity risk-management, governance and control framework; cybersecurity risk management, reporting and information sharing; the organisation, functioning and operation of the Interinstitutional Cybersecurity Board, as well as the organisation, functioning and operation of the Cybersecurity Service for the Union institutions, bodies, offices and agencies (CERT-EU); the monitoring of the implementation of this Regulation.
- / **Нові правила кібербезпеки для інституцій ЄС.** Європейський парламент і Рада прийняли [Регламент](#) 2023/2841 від 13.12.2023, що встановлює заходи для високого загального рівня кібербезпеки в установах, органах, офісах і агентствах Союзу. У ньому встановлюються заходи, спрямовані на досягнення високого загального рівня кібербезпеки в установах Союзу щодо створення кожною із них внутрішньої системи управління ризиками, управління та контролю в кібербезпеці; управління ризиками кібербезпеки, звітування та обмін інформацією; організацію, функціонування та функціонування Міжвідомчої ради з кібербезпеки, а також організація, функціонування та функціонування Служби кібербезпеки для установ, органів, офісів та агентств Союзу (CERT-EU); моніторинг виконання цього Регламенту.

02 CUSTOMS UNION AND FREE MOVEMENT OF GOODS / МИТНИЙ СОЮЗ ТА ВІЛЬНИЙ РУХ ТОВАРІВ

-

03 AGRICULTURE / СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

- **Derogations in frames of the Common Agricultural Policy.** The European Commission proposes to allow EU farmers to avail of derogations for the year 2024 from Common Agricultural Policy rules obliging them to keep certain areas non-productive. The Commission proposal is calibrated to provide the right balance between offering appropriate relief to farmers facing numerous crises on the one hand, and protecting biodiversity and soil quality on the other hand. See the [draft](#) Commission Implementing Regulation of 31.01.2024 providing for a derogation from Regulation (EU) 2021/2115 of the European Parliament and of the Council as regards the application of the standards for good agricultural and environmental conditions of land (GAEC standards) 8 for claim year 2024. / **Відступи в рамках Спільної сільськогосподарської політики.** Європейська комісія пропонує дозволити фермерам у межах ЄС у 2024 році скористатися правом на відступи від правил Спільної сільськогосподарської політики, які зобов'язують їх залишати певні території, на яких не здійснюється господарська діяльність. Пропозицію Комісії вивірено, щоб забезпечити правильний баланс між наданням належної допомоги фермерам, які стикаються з численними кризами, з одного боку, та захистом біорізноманіття та якості ґрунту, з іншого боку. Див. [проект](#) Імплементативного регламенту Комісії від 31.01.2024, який передбачає відступ від Регламенту (ЄС) 2021/2115 Європейського Парламенту та Ради щодо застосування стандартів хорошого сільськогосподарського та екологічного стану землі (стандарти GAEC) 8 у 2024 році.

04 FISHERIES / РИБАЛЬСТВО

-

05 FREEDOM OF MOVEMENT FOR WORKERS AND SOCIAL POLICY / СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ І СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

- **Ban on 'non-essential' travel during COVID-19.** The Court of Justice in its preliminary ruling has stated that a Member State may introduce "national measures in response to the serious and genuine threat to public health posed by a pandemic, consisting in, on the one hand, a travel ban to and from countries where the epidemiological situation is comparably worse than that prevailing in the Member State in question and, on the other hand, quarantine and testing requirements for residents upon their return from such countries." During pandemic the Belgian government has introduced the restrictions on 'non-essential' travels to the countries labelled as "red zones", including some EU countries, like Sweden. 'Nordic Info', a Belgian travel company, has brought an action claiming that such measures are contrary to the Citizenship Directive as limiting the right to free movement. However, the EU Court of Justice has clarified that to be fully compatible with the Citizenship Directive such measures (1) should be implemented in

response to a serious, genuine and relevant threat to 'public health', (2) and must respect the principles of legal certainty, (3) equal treatment as well as (4) proportionality. See [Judgment](#) in Case C-128/22 "Nordic Info" of 05.12.2023 / **Заборона на "неважливі" поїздки під час COVID-19.** У своєму преюдиціальному рішенні Суд ЄС зазначив, що держава-член може запровадити "національні заходи у відповідь на серйозну і реальну загрозу громадському здоров'ю, спричинену пандемією, що полягають, з одного боку, у забороні на в'їзд і виїзд з країн, де епідеміологічна ситуація порівняно гірша, ніж у відповідній державі-члені, і, з іншого боку, у вимогах щодо карантину і тестувань для резидентів після їх повернення з таких країн". Під час пандемії уряд Бельгії запровадив обмеження на " неважливі" поїздки до країн, позначених як "червоні зони", включаючи деякі країни ЄС, такі як Швеція. Бельгійська туристична компанія Nordic Info подала позов, стверджуючи, що такі заходи суперечать Директиві про громадянство як такі, що обмежують право на вільне пересування. Однак, згідно з рішенням Суду, щоб бути повністю сумісними з Директивою про громадянство, такі заходи (1) повинні застосовуватися у відповідь на серйозну, реальну і відповідну загрозу громадському здоров'ю, (2) і повинні відповідати принципам правової визначеності, (3) рівного ставлення, а також (4) пропорційності. Див. [Рішення](#) у справі C-128/22 "Nordic Info" від 05.12.2023.

- **Discrimination on grounds of age.** "AP Assistenzprofis GmbH", a provider of assistance and advisory services to persons with disabilities, published a job offer with the specific age range to assist a disabled student. J.M.P. has applied and was rejected, because of older age than indicated in the job offer. J.M.P. brought an action against AP Assistenzprofis to receive compensation. The German court has applied to the Court of Justice seeking clarification what is the balance between the right to effective protection against discrimination on grounds of age and the disabled person's right to effective protection against discrimination on the basis of her disability. The Court of Justice has ruled that in this case the discrimination on grounds of age was justified in a view of Directive 2000/78, as the purpose of rejection was "*protection of the self-determination of persons with disabilities, by guaranteeing those persons' right to express their wishes and to make choices freely as regards decisions on the personal assistance services and their provision, since those services concern all areas of life and extend considerably into the private and intimate areas of the life of the disabled person. That right to express wishes and to choose freely gives specific expression to the right to integration of persons with disabilities enshrined in Article 26 of the Charter of Fundamental Rights.*" See [Judgment](#) in Case C-518/22 "AP Assistenzprofis" of 07.12.2023 / **Дискримінація за ознакою віку.** Компанія "AP Assistenzprofis GmbH", що надає допомогу та консультаційні послуги особам з інвалідністю, опублікувала вакансію із зазначенням конкретного вікового діапазону для надання допомоги студентці з інвалідністю. Заявка J.M.P. була відхилена через старший вік, ніж зазначено в оголошенні про

вакансію. J.M.P. подала позов проти AP Assistenzprofis з метою отримання компенсації. Німецький суд звернувся до Суду ЄС з проханням роз'яснити, яким є баланс між правом на ефективний захист від дискримінації за віком та правом людини з інвалідністю на ефективний захист від дискримінації на підставі її інвалідності. Суд ЄС постановив, що в цій справі дискримінація за віком була виправдана з точки зору Директиви 2000/78, оскільки підставою такої відмови є *"захист самовизначення осіб з інвалідністю шляхом гарантування права цих осіб висловлювати свої побажання і вільно робити вибір щодо рішень про послуги персональної допомоги та їх надання, оскільки ці послуги стосуються всіх сфер життя і значною мірою поширюються на приватну та інтимну сферу життя особи з інвалідністю. Це право висловлювати свої побажання і вільно робити вибір є конкретним вираженням права на інтеграцію осіб з інвалідністю, закріпленого в статті 26 Хартії основних прав"*. Див. [Рішення](#) у справі C-518/22 "AP Assistenzprofis" від 07.12.2023.

- **Social security for a disabled family member of an EU migrant worker.** A disabled mother of a Romanian citizen, who resided and worked in Ireland and on whom she was financially dependent, has applied for a disability allowance in Ireland. She was refused because she did not have a right of residence in Ireland. If she was granted the allowance she would lose her financial dependency that constitutes the legal ground for her stay in Ireland under Directive 2004/38 and thus she would become an unreasonable burden on the national social assistance system. To address the request for preliminary ruling of the Irish court the EU Court of Justice has interpreted Directive 2004/38, stating that "a direct relative in the ascending line, since he or she is dependent on a worker who is a Union citizen, is an indirect beneficiary of the equal treatment accorded to that worker. If that direct relative in the ascending line were not granted social assistance, which constitutes for the migrant worker a 'social advantage', the equal treatment of that migrant worker would thereby be undermined." The Court of Justice also noted that the EU migrant worker pay taxes that contribute to the social policies of that Member State, thus avoiding a burden on social protection systems is not justifying the unequal treatment of workers. See [Judgment](#) in Case C-488/21 "Chief Appeals Officer and Others" of 21.12.2023. /

 Соціальне забезпечення непрацездатного члена сім'ї трудового мігранта з ЄС. Матір громадянки Румунії, яка проживала і працювала в Ірландії, і від якої перша була фінансово залежна, подала заяву на отримання допомоги по інвалідності в Ірландії. Їй було відмовлено на підставі того, що вона не має права на проживання в Ірландії, оскільки в разі надання їй допомоги вона втратить фінансову залежність, яка є законною підставою для її перебування в Ірландії відповідно до Директиви 2004/38, і, таким чином, вона стане необґрунтованим тягарем для національної системи соціальної допомоги. У відповідь на запит ірландського суду Суд ЄС розтлумачив положення Директиви 2004/38, зазначивши, що "прямий родич по висхідній лінії, оскільки він перебуває на утриманні працівника, який є

громадянином ЄС, є непрямим бенефіціаром рівного ставлення, яке надається цьому працівникові. Якби цей прями́й родич по висхідній лінії не отримував соціальну допомогу, яка становить для трудового мігранта "соціальну перевагу", рівне ставлення до цього трудового мігранта було б тим самим порушено". Суд ЄС також зазначив, що трудові мігранти ЄС сплачують податки, які фінансують соціальні політики держави-члена, тому уникнення навантаження на системи соціального захисту не пояснює нерівного ставлення до працівників. Див. Рішення у справі C-488/21 "Chief Appeals Officer and Others" від 21.12.2023.

- **Allowance for not used vacations.** In a case concerning the right of an Italian public servant applying for an early retirement and requesting the allowance for the not used vacations, the EU Court of Justice has ruled out that Directive 2003/88/EC and Article 31(2) of the EU Charter of Fundamental Rights of the European Union must be interpreted as "precluding national legislation which, for reasons relating to the control of public expenditure and the organisational needs of the public employer, prohibits the payment to a worker of an allowance in lieu of the days of paid annual leave acquired, during both the last year of employment and previous years, which were not taken at the date on which the employment relationship ended, where that worker voluntarily terminates that employment relationship and has not shown that he or she had not taken his or her leave during that employment relationship for reasons beyond his or her control." See [Judgment](#) in Case C-218/22 "BU v Comune di Copertino" of 18.01.2024. / **Компенсація за невикористані відпустки.** У справі, що стосувалася права італійського державного службовця, який подав заяву про достроковий вихід на пенсію і вимагав виплати допомоги за невикористану відпустку, Суд ЄС постановив, що Директива 2003/88/ЄС і стаття 31(2) Хартії ЄС про основні права повинні тлумачитися як такі, що "виключають національне законодавство, яке з причин, пов'язаних з контролем за державними витратами і організаційними потребами державного роботодавця, забороняє виплату працівникові допомоги замість днів щорічної оплачуваної відпустки, набутої як за останній рік роботи, так і за попередні роки, які не були використані на дату закінчення трудових відносин, якщо цей працівник добровільно припиняє ці трудові відносини і не довів, що він або вона не скористалися своєю відпусткою під час цих трудових відносин з незалежних від нього або неї причин". Див. [Рішення](#) у справі Case C-218/22 "BU v Commune di Copertino" of 18.01.2024.).

06 RIGHT OF ESTABLISHMENT AND FREEDOM TO PROVIDE SERVICES / ПРАВО НА ЗАСНУВАННЯ ТА СВОБОДА НАДАВАТИ ПОСЛУГИ

•

07 TRANSPORT POLICY / ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА

•

08 COMPETITION POLICY / ПОЛІТИКА У СФЕРІ КОНКУРЕНЦІЇ

- **EU competition rules in the pharmaceutical sector.** The European Commission has published (26/01/2024) a [Report](#) providing an overview of the enforcement of EU antitrust and merger rules by the Commission and the national competition authorities in the pharmaceutical sector between 2018 and 2022. It shows that enforcement of antitrust and merger rules continues to play an important role in delivering European patients' access to a wider choice of affordable and innovative medicines. In particular, it helped to achieve this goal during the challenging period of the coronavirus pandemic. / **Правила конкуренції ЄС у фармацевтичному секторі.** Європейська Комісія опублікувала [Звіт](#) (26/01/2024), у якому представлено огляд застосування антимонопольних правил ЄС та правил злиття Європейською Комісією та національними органами з питань конкуренції у фармацевтичному секторі в період з 2018 по 2022 рік. Звіт показує, що застосування антимонопольних правил і злиттів правила продовжують відігравати важливу роль у забезпеченні доступу європейських пацієнтів до більш широкого вибору доступних та інноваційних ліків. Зокрема, це допомогло досягти цієї мети в складний період пандемії коронавірусу.
- **State aid and tax decisions.** The EU Court of Justice confirmed that the Commission has not established that the tax ruling given to Amazon by Luxembourg was a State aid that was incompatible with the EU internal market. The Court considered that the General Court wrongly recognised the arm's length principle, which seeks to assess whether intra-group transactions are made in accordance with market conditions, as having general application within the context of the implementation of EU State aid rules. Since that principle has no autonomous existence in EU law, the Commission may rely on it only if it is incorporated into the national tax law concerned, in this case the tax law of Luxembourg. Likewise, contrary to the General Court's finding, the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) Guidelines on those transactions could be of practical importance in the case only if Luxembourg tax law made explicit reference to them. The Court of Justice concluded therefore that the Commission had wrongly determined the 'reference system', which is the first step in analysing a national measure in order to be able to categorise it as State aid. See [Judgment](#) in Case C-457/21 P "Commission v Amazon.com and Others" of 14.12.2023. / **Державна допомога та податкові рішення.** Суд ЄС підтвердив, що Комісія не встановила, що податкове рішення, надане Люксембургом компанії "Amazon", було державною допомогою, несумісною з внутрішнім ринком ЄС. Суд вважає, що Загальний суд помилково звернувся до принципу «витягнутої руки», який має на меті оцінити, чи здійснюються внутрішньогрупові операції відповідно до ринкових умов, таким, що має загальне застосування в контексті імплементації правил ЄС про державну

допомогу. Оскільки цей принцип не має автономного існування у праві ЄС, Комісія може покладатися на нього лише якщо він включений у відповідне національне податкове законодавство, у цьому випадку податкове законодавство Люксембургу. Так само, всупереч висновку Загального суду, Керівні принципи Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо аналізованих операцій могли б мати практичне значення у цій справі лише в тому випадку, якщо податкове законодавство Люксембургу прямо посилалося на них. Таким чином, Суд дійшов висновку, що Комісія неправильно визначила «референтну систему», яка є першим кроком у аналізі національного заходу, щоб мати можливість класифікувати його як державну допомогу. Див. [Рішення](#) у справі C-457/21 P «Комісія проти Amazon.com та інших» від 14.12.2023.

- **Professional football rules and EU Law.** The EU Court of Justice ruled that the FIFA and UEFA rules making any new interclub football project subject to their prior approval, such as the Super League, and prohibiting clubs and players from playing in those competitions, are contrary to competition law and the freedom to provide services of the EU Law. There is no framework for the FIFA and UEFA rules ensuring that they are transparent, objective, non-discriminatory and proportionate. Similarly, the rules giving FIFA and UEFA exclusive control over the commercial exploitation of the rights related to those competitions are such as to restrict competition, given their importance for the media, consumers and television viewers in the European Union. See [Judgment](#) in Case C-333/21 "European Superleague Company" of 21.12.2023. / **Правила професійного футболу та право ЄС.** Суд ЄС постановив, що правила ФІФА та УЄФА, згідно з якими будь-які нові міжклубні футбольні проекти, наприклад "Суперліга", забороняють клубам і гравцям грати в цих змаганнях, суперечать законодавству про конкуренцію та свободі надавати послуги у праві ЄС. Немає норм щодо правил ФІФА та УЄФА, які б гарантували, що вони є прозорими, об'єктивними, недискримінаційними та пропорційними. Подібним чином правила, які надають ФІФА та УЄФА право здійснювати виключний контроль над комерційним використанням прав, пов'язаних із цими змаганнями, обмежують конкуренцію, враховуючи їхню важливість для ЗМІ, споживачів і телеглядачів у Європейському Союзі. Див. [Рішення](#) у справі C-333/21 «Компанія Європейської Суперліги» від 21.12.2023.
- **Rules of the International Skating Union and EU Law.** Following the European Commission and the EU General Court, the EU Court of Justice confirmed that the rules of the International Skating Union (ISU), which empower it to subject international skating competitions to its approval and to impose severe penalties on athletes who take part in unauthorised competitions, are unlawful because they are not subject to any guarantee ensuring that they are transparent, objective, non-discriminatory and proportionate. The Court pointed out that these rules give the ISU a clear advantage over its competitors and have unfavourable effects for athletes as well as consumers and broadcast audiences.

See [Judgment](#) of the Court in Case C-124/21 P "International Skating Union v Commission" of 21.12.2023. / **Правила Міжнародного союзу ковзанярів і право ЄС.** Слідом за Європейською комісією та Загальним судом, Суд ЄС підтвердив, що правила Міжнародного союзу ковзанярів (МСК), які уповноважують його затверджувати міжнародні змагання з ковзанярського спорту та накладати суворі покарання на спортсменів, які беруть участь у несанкціонованих змаганнях, є незаконними, оскільки на них не поширюється жодна гарантія, що передбачає, що такі правила є прозорими, об'єктивними, недискримінаційними та пропорційними. На думку Суду ЄС, вони дають МСК явну перевагу над конкурентами та мають несприятливий вплив на спортсменів, а також на споживачів і телевізійну аудиторію. Див. [Рішення](#) Суду у справі C-124/21 P «Міжнародний союз ковзанярів проти Комісії» від 21.12.2023.

09 TAXATION / ОПОДАТКУВАННЯ

- **New rules to combat fraud on cross-border payments.** New transparency rules under the [Council Directive \(EU\) 2020/284](#) and the [Council Regulation \(EU\) 2020/283](#) of 18.02.2020 and [Commission Implementing Regulation 2022/1504](#) of 06.04.2022 came into force 01.01.2024. It is expected that they will help EU Member States to crack down on Value-Added Tax (VAT) fraud. The new rules provide tax administration of the EU Member States with payment information allowing them to detect VAT fraud more easily, with a particular focus on e-commerce which is particularly prone to VAT non-compliance and fraud. The measure respects the data protection rules. Only information related to payments that are likely to be connected to an economic activity is transmitted to the tax authorities. Information on consumers and the reason underlying the payment is not part of the transmission. / **Нові правила боротьби з шахрайством під час транскордонних платежів.** Нові правила прозорості згідно з [Директивою Ради \(ЄС\) 2020/284](#) і [Регламентом Ради \(ЄС\) 2020/283](#) від 18.02.2020 та [Імплементційним Регламентом Комісії 2022/1504](#) від 06.04.2022 набули чинності 01.01.2024. Очікується, що вони допоможуть державам-членам ЄС подолати протиправні дії у формі шахрайства з податком на додану вартість (ПДВ). Нові правила передбачають надання податковим адміністраціям держав-членів ЄС платіжної інформації, що дозволяє їм легше виявляти шахрайство з ПДВ, приділяючи особливу увагу електронній комерції, у рамках якої здебільшого виявляється недотримання вимог щодо ПДВ та шахрайства. Цей захід відповідає правилам захисту даних. До податкових органів передається лише інформація, що стосується платежів, які ймовірно пов'язані з господарською діяльністю. Інформація про споживачів і причину платежу не є частиною такої передачі.
- **VAT fraud.** The employee of a company established in Poland operating petrol stations was issuing fake invoices, that were not recorded in the company's tax returns but were used to fraudulently refund VAT by the receivers of the invoices. Upon the audit by tax

authorities, the company was obliged to repay the fraudulently refunded VAT to the state budget, which the company has challenged in the Polish court. In its preliminary ruling concerning the case the Court of Justice has interpreted art. 203 of the Council Directive 2006/112/EC as follows: *where an employee of a taxable person for value-added tax (VAT) purposes has issued a fake invoice showing VAT using the employer's identity as a taxable person, without that employer's knowledge or consent, that employee must be considered to be the person who enters the VAT*". However, under the condition that the employer has exercised the due diligence reasonably required to monitor the conduct of its employee, which shall be established by the national court. See [Judgment](#) in Case C-442/22 "P sp. z o.o. v Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Lublinie" of 30.01.2024 /

 Шахрайство з ПДВ. Співробітник компанії, заснованої в Польщі, що володіє автозаправними станціями, випишував фіктивні рахунки-фактури, які не були відображені в податкових деклараціях компанії, але використовувалися для незаконного відшкодування ПДВ одержувачами рахунків-фактур. За результатами перевірки податковими органами підприємство було зобов'язане повернути незаконно відшкодований ПДВ до державного бюджету, що підприємство оскаржило в польському суді. У своєму преюдиціальному рішенні у цій справі Суд ЄС розтлумачив ст. 203 Директиви Ради 2006/112/ЄС наступним чином: *"якщо працівник компанії, яка є платником податку на додану вартість (ПДВ), випишує фальшивий рахунок-фактуру з ПДВ, використовуючи особу роботодавця як платника податку без відома або згоди цього роботодавця, то такий працівник повинен вважатися особою, яка вносить ПДВ"*. Однак, це може відбуватися за умови, що роботодавець проявив належну обачність, необхідну для контролю за поведінкою свого працівника, що має бути встановлено національним судом. Див. [Рішення](#) у справі C-442/22 "P sp. z o.o. v Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Lublinie" від 30.01.2024.

10 ECONOMIC AND MONETARY POLICY AND FREE MOVEMENT OF CAPITAL / ЕКОНОМІЧНА І МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ

•

11. EXTERNAL RELATIONS / ЗОВНІШНІ ВІДНОСИНИ

- **Screening of foreign investments.** The European Commission present a [Proposal for a Regulation](#) on the screening of foreign investments in the Union and repealing Regulation (EU) 2019/452 of the European Parliament and of the Council (21.01.2024). In particular, the revision of the Regulation 2019/452 is aiming at ensuring that all Member States have a screening mechanism that allows the assessment of transactions before they are completed, and to address key shortcomings in the effectiveness and efficiency of the cooperation mechanism identified in the evaluation. / **Скринінг іноземних інвестицій.** Європейська комісія представила [проєкт регламенту](#) про перевірки

іноземних інвестицій в Союзі та скасування Регламенту (ЄС) 2019/452 Європейського парламенту та Ради (21.01.2024). Зокрема, зміни до Регламенту 2019/452 спрямовані на те, щоб усі держави-члени мали механізм перевірки, який дозволяє оцінювати транзакції до їхнього завершення, а також на усунення ключових недоліків ефективності та результативності механізму співпраці, визначених в оцінюванні.

12. ENERGY / ЕНЕРГЕТИКА

- **Continuation of deployment of renewable energy.** Due to Russian aggression, the EU has adopted measures aimed at its energy independence. In particular, Regulation (EU) 2022/2577 introduced additional urgent and targeted measures to achieve the immediate acceleration of some of the permit-granting procedures applicable to specific renewable energy technologies and types of projects that have the most potential for quick deployment to mitigate the effects of the energy crisis. However, its expiration term was set in June 2024. The Council has adopted [Council Regulation \(EU\) 2024/223](#) dated 22.12.2023, which is aimed at the extension of the application of certain provisions of Regulation (EU) 2022/2577 till 30.06.2025. / **Продовження розгортання відновлюваної енергетики.** У зв'язку з російською агресією ЄС вжив заходів, спрямованих на забезпечення своєї енергетичної незалежності. Зокрема, Регламент (ЄС) 2022/2577 запровадив додаткові термінові та цільові заходи для досягнення негайного прискорення деяких дозвільних процедур, що застосовуються до конкретних технологій відновлюваної енергетики та типів проектів, які мають найбільший потенціал для швидкого розгортання з метою пом'якшення наслідків енергетичної кризи. Однак термін його дії було визначено у червні 2024 року. Рада прийняла Регламент Ради (ЄС) 2024/223 від 22.12.2023, який спрямований на продовження застосування деяких положень [Регламенту \(ЄС\) 2022/2577](#) до 30.06.2025

13. INDUSTRIAL POLICY AND INTERNAL MARKET / ПРОМИСЛОВА ПОЛІТИКА ТА ВНУТРІШНІЙ РИНОК

-

14. REGIONAL POLICY AND COORDINATION OF STRUCTURAL INSTRUMENTS / РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ СТРУКТУРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

-

15. ENVIRONMENT, CONSUMERS AND HEALTH PROTECTION / ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ, ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ТА ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

- **Standards for materials and products that come into contact with drinking water.** The Commission adopted [new minimum hygiene standards](#) for materials and products that come into contact with drinking water (23.01.2023). They will apply as of 31.12.2026 to

materials and products used in new installations, or when older installations are renovated or repaired. These standards will prevent microbial growth and reduce the risk of harmful substances leaching into drinking water the new standards will apply to materials and products intended to be used in new installations for the abstraction, treatment, storage or distribution of water, or for repair works, such as for instance supply pipes, valves, pumps, water meters, fittings and taps. / **Стандарти на матеріали та виробу, що контактують з питною водою.** Комісія прийняла [нові мінімальні гігієнічні стандарти](#) для матеріалів і виробів, які контактують з питною водою (23.01.2023). Вони застосовуватимуться з 31.12.2026 до матеріалів і продуктів, які використовуються в нових установках або під час реконструкції або ремонту старих установок. Ці стандарти спрямовані на запобігання зростання мікроорганізмів і зменшення ризику вимивання шкідливих речовин у питну воду. Нові стандарти застосовуватимуться до матеріалів і продуктів, призначених для використання в нових установках для забору, обробки, зберігання або розподілу води, або для ремонтних робіт, такі як, наприклад, труби подачі, клапани, насоси, лічильники води, фітинги та крани.

- **Infringement of the General Data Protection Regulation (GDPR).** The EU Court of Justice has clarified the conditions under which national supervisory authorities may impose an administrative fine on one or more controllers for an infringement of the GDPR. The Court has established that an administrative fine may be imposed on a data controller for an infringement of the GDPR if that infringement was committed wrongfully, i.e. intentionally or negligently. In addition, if the controller is a legal person, it is not necessary for the infringement to have been committed by its management body, nor is it necessary for that body to have known of that infringement. A legal person is liable both for infringements committed by its representatives, directors or managers and for those committed by any other person acting in the course of the business of that legal person and on its behalf. In addition, a controller may also have a fine imposed on it in respect of operations performed by a processor, to the extent that the controller may be held responsible for such operations. The Court also clarified the notion of joint control by two or more entities, ruling out that such control arises solely from the fact that those entities have participated in the determination of the purposes and means of processing. Classification as 'joint controllers' does not require that there be a formal arrangement between the entities in question. A common decision, or converging decisions, are sufficient. As to the calculation of the fine, if the addressee of the fine forms part of a group of companies, that fine must be calculated on the basis of the group's turnover. See judgments in cases [C-683/21 Nacionalinis visuomenės sveikatos centras](#) and [C-807/21 Deutsche Wohnen](#) of 05.12.2023. / **Порушення Загального регламенту про захист даних (GDPR).** Суд ЄС роз'яснив умови, за яких національні наглядові органи можуть накласти адміністративний штраф на одного або декількох контролерів за

порушення GDPR. Суд встановив, що адміністративний штраф може бути накладений на контролера даних за порушення GDPR, якщо це порушення було скоєно неправомірно, тобто навмисно або з необережності. Крім того, оскільки контролер є юридичною особою, не обов'язково, щоб порушення було скоєно його керівним органом, а також не обов'язково, щоб цей орган знав про порушення. Юридична особа несе відповідальність як за порушення, вчинені її представниками, директорами або менеджерами, так і за порушення, вчинені будь-якою іншою особою, що діє в рамках діяльності цієї юридичної особи та від її імені. Крім того, на контролера також може бути накладено штраф за операції, здійснені обробником, в тій мірі, в якій контролер може нести відповідальність за такі операції. Суд також роз'яснив поняття спільного контролю двох або більше суб'єктів, постановивши, що такий контроль виникає виключно з того факту, що ці суб'єкти брали участь у визначенні цілей і засобів обробки. Класифікація як "спільних контролерів" не вимагає наявності формальної домовленості між суб'єктами, про які йдеться. Достатньо спільного рішення або рішень, що збігаються. Стосовно розрахунку штрафу, то якщо адресат штрафу є частиною групи компаній, цей штраф повинен бути розрахований на основі обороту групи. Див. рішення у справах [C-683/21 Nacionalinis visuomenės sveikatos centras](#) та [C-807/21 Deutsche Wohnen](#) від 05.12.2023.

- **Protection of natural persons with regard to the processing of personal data.** The Bulgarian authority's IT system has suffered a cyberattack in the result of which the personal data of many natural persons were leaked. One of the affected persons has brought a claim to the Bulgarian court to rectify the damage from the Bulgarian authority as a data controller not complying with the GDPR. The EU Court of Justice in its preliminary ruling concerning the case has stated that the GDPR shall be interpreted in a way that "unauthorised disclosure of personal data or unauthorised access to those data by a 'third party' [...] are not sufficient, in themselves, for it to be held that the technical and organisational measures implemented by the controller in question were not appropriate". Whether those measures were appropriate shall be assessed by the national court in a concrete manner, in particular "by taking into account the risks associated with the processing concerned and by assessing whether the nature, content and implementation of those measures are appropriate to those risks. [...] The controller cannot be exempt from its obligation to pay compensation for the damage suffered by a data subject solely because that damage is a result of unauthorised disclosure of, or access to, personal data by a 'third party' [...], in which case that controller must then prove that it is in no way responsible for the event that gave rise to the damage concerned." See [Judgment](#) in Case C-34C-340/21 "VB v Natsionalna agentsia za prihodite" of 14.12.2023. / **Захист фізичних осіб при передачі персональних даних.** ІТ-система болгарського органу влади зазнала кібератаки, в результаті якої стався витік персональних даних багатьох фізичних осіб. Одна з постраждалих осіб звернулася до болгарського суду з позовом про відшкодування шкоди, завданої цим органом влади як контролером

даних, що не відповідає вимогам GDPR. Суд ЄС у своєму попередньому рішенні у цій справі зазначив, що GDPR слід тлумачити таким чином, що "несанкціоноване розголошення персональних даних або несанкціонований доступ до них "третьої сторони" [...] самі по собі не є достатніми для того, щоб вважати, що технічні та організаційні заходи, вжиті відповідним контролером, не були належними". Чи були ці заходи належними, має бути оцінено національним судом у конкретний спосіб, зокрема, "з урахуванням ризиків, пов'язаних із відповідною обробкою, та шляхом оцінки того, чи відповідають характер, зміст та реалізація цих заходів цим ризикам. [...] Контролер не може бути звільнений від свого обов'язку виплатити компенсацію за шкоду, завдану суб'єкту даних, лише тому, що ця шкода є результатом несанкціонованого розкриття персональних даних або доступу до них "третьої сторони" [...], і в цьому випадку контролер повинен довести, що він жодним чином не несе відповідальності за подію, яка призвела до відповідної шкоди". Див. [Рішення](#) у справі C-340/21 "VB v Natsionalna agentsia za prihodite" від 14.12.2023.

- **Financial penalty for Romania for not closing illegal landfills.** The EU Court of Justice noted that Romania had not closed 31 sites not authorised to be in operation. It ordered Romania to pay a lump sum of €1.5 million and a penalty payment of €600 per landfill and per day of delay. In fixing the amount of the penalty payment, the Court took into account the seriousness of the infringement, its duration and Romania's ability to pay. According to the Court, incomplete implementation of the 2018 Court judgment, which first established Romania's liability for such actions, entails a significant risk of pollution and serious consequences for human health, in particular through the release of harmful chemicals into soil, air and water. In addition, the failure to fulfil obligations has persisted for more than four years, which is a considerable duration. See [press-release](#) of the Judgment in Case C-109/22 "Commission v Romania" of 14.12.2023. / **Фінансовий штраф для Румунії за незакриття незаконних сміттєзвалищ.** Суд ЄС зазначив, що Румунія не закрила 31 полігон, який заборонено використовувати. Він зобов'язав Румунію виплатити одноразову суму в розмірі 1,5 мільйона євро та штраф у розмірі 600 євро за кожен полігон і за день затримки. Встановлюючи суму штрафу, суд взяв до уваги серйозність порушення, його тривалість і платоспроможність Румунії. На думку Суду ЄС, неповне виконання рішення Суду 2018 року, який було вперше встановлено відповідальність Румунії за такі діяння, тягне за собою значний ризик забруднення та серйозні наслідки для здоров'я людей, зокрема через викид шкідливих хімічних речовин у ґрунт, повітря та воду. Крім того, невиконання зобов'язань триває понад чотири роки, що є чималим терміном. Див. [прес-реліз](#) Рішення у справі C-109/22 «Комісія проти Румунії» від 14.12.2023.
- **Right to erasure of personal data.** The EU Court of Justice ruled that the police authorities may not store biometric and genetic data concerning all persons who have been convicted by final judgment of an intentional offence, without any time limit other

than the death of the person concerned. Even if that general and indiscriminate storage is justified by the prevention, detection, investigation and prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, the national authorities are required to impose on the data controller the obligation to review periodically whether that storage is still necessary, and to grant the data subject the right to have those data erased where that is no longer the case. See [Judgment](#) in Case C-118/22 "Direktor na Glavna direktsia „Natsionalna politisia“ pri MVR – Sofia" of 30.01.2023. / **Право на видалення персональних даних.** Суд ЄС постановив, що поліцейські органи не можуть зберігати біометричні та генетичні дані щодо всіх осіб, які були засуджені остаточним вироком за умисний злочин, без будь-яких часових обмежень, крім смерті відповідної особи. Навіть якщо таке загальне та невибіркове зберігання виправдане запобіганням, виявленням, розслідуванням та судовим переслідуванням кримінальних правопорушень або виконанням кримінальних покарань, національні органи влади зобов'язані покласти на контролера даних обов'язок періодично перевіряти, чи таке зберігання все ще є необхідним, а також надати суб'єкту даних право на видалення цих даних, якщо це вже не є необхідним. Див. [Рішення](#) у справі C-118/22 "Direktor na Glavna direktsia „National politisia“ pri MVR – Sofia" від 30.01.2023.

- **Blood, tissues and cells.** The EU Council has reached a provisional agreement with the European Parliament on new rules aimed at improving the safety and quality of blood, tissues and cells used in healthcare and facilitating cross-border circulation of these substances in the EU (14.12.2023). The regulation on substances of human origin will ensure better protection for donors and recipients, as well as for children born following medically assisted reproduction. The proposed new rules aim to strengthen the existing legal framework while also increasing flexibility in order to keep up with scientific and technical developments. See the [text](#) of the draft regulation provisionally agreed by the European Parliament and the Council of 14.12.2023. / **Кров, тканини і клітини.** Рада ЄС досягла попередньої згоди з Європейським парламентом щодо нових правил, спрямованих на підвищення безпеки та якості крові, тканин і клітин, що використовуються в охороні здоров'я, і сприяння транскордонному обігу цих речовин у ЄС (14.12.2023). Регламент щодо речовин людського походження забезпечить кращий захист донорів і реципієнтів, а також дітей, народжених після медичної допомоги. Запропоновані нові правила спрямовані на зміцнення існуючої законодавчої бази, а також збільшення гнучкості, щоб не відставати від науково-технічних розробок. Дивіться [текст](#) проєкту регламенту, попередньо погодженого Європейським Парламентом і Радою, від 14.12.2023.

16. SCIENCE, INFORMATION, EDUCATION AND CULTURE / НАУКА, ІНФОРМАЦІЙНІ ВІДНОСИНИ, ОСВІТА І КУЛЬТУРА

-

17. LAW RELATING TO UNDERTAKINGS / ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ПІДПРИЄМСТВА

-

18. COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY / СПІЛЬНА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА І ПОЛІТИКА БЕЗПЕКИ

- EU sanctions in response to the war against Ukraine / Санкції ЄС у відповідь на війну проти України
  - The EU Council adopted (18.12.2023) a 12th package of economic and individual restrictive measures in view of the continued Russian war of aggression against Ukraine. These measures target high-value sectors of the Russian economy and make it more difficult to circumvent EU sanctions. The agreed package includes prohibition on the direct or indirect import, purchase or transfer of diamonds including jewellery from Russia; 'no russia clause' (a new clause which applies to EU exporters and bans the re-exportation to Russia and re-exportation for use in Russia of certain goods); strengthening bilateral and multilateral cooperation with third countries to impede sanctions' circumvention; tighter export restrictions concerning dual-use goods and technologies; enforcement of oil price cap; further restrictions on imports of goods which generate significant revenues for Russia such as pig iron, copper and aluminium wires, foil tubes and pipes; prohibition on the import of liquefied propane. See [Council Regulation \(EU\) 2023/2873](#); [Council Regulation \(EU\) 2023/2878](#); [Council Implementing Regulation \(EU\) 2023/2875](#); [Council Decision \(CFSP\) 2023/2871](#); [Council Decision \(CFSP\) 2023/2874](#). / Рада ЄС ухвалила (18.12.2023) 12-ий пакет економічних та індивідуальних обмежувальних заходів у зв'язку з продовженням російської агресії проти України. Ці заходи спрямовані на важливі сектори російської економіки та ускладнюють обхід санкцій Союзу. Узгоджений пакет включає заборону на прямий або непрямий імпорт, купівлю або передачу діамантів, включаючи ювелірні вироби, з Росії; положення про відсутність Росії (нове положення, яке застосовується до експортерів з ЄС і забороняє реекспорт до Росії та реекспорт для використання в Росії певних товарів); зміцнення двосторонньої та багатосторонньої співпраці з третіми країнами для запобігання обходу санкцій; посилення експортних обмежень щодо товарів і технологій подвійного використання; забезпечення граничного рівня цін на нафту; подальші обмеження на імпорт товарів, які приносять значні доходи Росії, наприклад, дріт чавунний, мідний та алюмінієвий, труби та труби з фольги; заборона на імпорт зрідженого пропану. Див. [Регламент Ради \(ЄС\) 2023/2873](#); [Регламент Ради \(ЄС\) 2023/2878](#); [Імплементативний регламент Ради \(ЄС\) 2023/2875](#); [Рішення Ради \(CFSP\) 2023/2871](#); [Рішення Ради \(CFSP\) 2023/2874](#).
  - The EU Council introduced additional restrictive measures against the company

PJSC "Alrosa" and its CEO Pavel Marinychev responsible for actions undermining or threatening the territorial integrity, sovereignty and independence of Ukraine. PJSC "Alrosa" is the largest diamond-mining company in the world, owned by the Russian state and accounts for over 90% of all Russian diamond production, and the company constitutes an important part of an economic sector that is providing substantial revenue to the government of the Russian Federation. These designations complement the import ban of Russian diamonds included as part of the 12th package of economic and individual sanctions adopted on 18.12.2023 in view of Russia's war of aggression against Ukraine. See [Council Implementing Regulation \(EU\) 2024/196](#) of 21.12.2023. / Рада ЄС запровадила додаткові обмежувальні заходи проти компанії ПАТ «АЛРОСА» та її гендиректора Павла Мариничева, відповідальних за дії, що підривають або загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України. ПАТ «АЛРОСА» є найбільшою алмазовидобувною компанією в світі, що належить російській державі і забезпечує понад 90% усього російського видобутку алмазів, і компанія є важливою частиною економічного сектора, який забезпечує значні доходи для уряд Російської Федерації. Ці обмеження доповнюють заборону на імпорт російських алмазів, яка охоплюється 12-м пакетом економічних та індивідуальних санкцій, прийнятим 18.12.2023 у зв'язку з агресивною війною Росії проти України. Див. Імплементацийний [Регламент Ради \(ЄС\) 2024/196](#) від 21.12.2023.

- The EU Council renewed for a further 6 months its restrictive measures in view of the Russian Federation's continuing actions destabilising the situation in Ukraine, until 31.07.2024. See [Council Decision \(CFSP\) 2024/422](#) of 29.01.2024. / Рада ЄС продовжила ще на 6 місяців дію обмежувальних заходів у зв'язку з продовженням дій Російської Федерації щодо дестабілізації ситуації в Україні – до 31.07.2024. Див. [Рішення Ради \(CFSP\) 2024/422](#) від 29.01.2024.
- The EU General Court ruled that the restrictive measures against Russia do not in principle prohibit a Russian citizen holding a private license from piloting a plane in the European Union. The General Court finds that the prohibition at issue does not apply to the applicant. That prohibition refers solely to the economic or financial control of an aeroplane and not the control exerted by the pilot. The interpretation according to which that prohibition also includes Russian citizens who hold a private pilot license would be manifestly inappropriate in the light of the objective of exerting pressure on the Russian President and his government capable of halting the violations of international law and upholding the territorial integrity of Ukraine. See [Judgment](#) in Case T-233/22 "Isentyeva v Council" of 20.12.2023. / Загальний Суд ЄС ухвалив, що обмежувальні заходи проти Росії в принципі не забороняють громадянина Росії, який має приватну ліцензію, керувати літаком у Європейському Союзі. Загальний суд визнав, що заборона, про яку йдеться, не

стосується заявника. Ця заборона стосується лише економічного чи фінансового контролю над літаком, а не контролю, який здійснює пілот. Тлумачення, згідно з яким ця заборона також стосується російських громадян, які мають ліцензію приватного пілота, було б явно невідповідною у світлі мети здійснення тиску на президента Росії та його уряд, здатних припинити порушення міжнародного права та відстояти територіальну цілісність України. Див. [Рішення](#) у справі T-233/22 «Іслентьєва проти Ради» від 20.12.2023.

- The EU General Court of the European Union dismissed the action brought by Roman Abramovich, thereby upholding the restrictive measures taken against him. The Council did not in fact err in its assessment by deciding to include then maintain Mr Abramovich's name on the lists at issue, in the light of his role in the Evraz group and, in particular, its parent company. In so far as concerns, more specifically, the alleged infringement of the right of Mr Abramovich, as a Portuguese - and, therefore, EU - national, to move freely on the territory of the European Union, the General Court rejected his arguments alleging disproportionate infringement of that freedom as unfounded. See [Judgment](#) in Case T-313/22 "Abramovich v Council" of 20.12.2023 / Загальний Суд ЄС відхилив позов Романа Абрамовича, тим самим залишивши в силі вжиті проти нього обмежувальні заходи. Суд підтвердив, що Рада ЄС не помилилася у своїй оцінці, вирішивши потім зберегти ім'я пана Абрамовича в списках, про які йде мова, з огляду на його роль у групі "Evraz" і, зокрема, її материнській компанії. Що стосується, зокрема, стверджуваного порушення права пана Абрамовича, як громадянина Португалії, а отже, громадянина ЄС, вільно пересуватися територією Європейського Союзу, Загальний суд відхилив його аргументи про непропорційність порушення цієї свободи як необґрунтовані. Див. [Рішення](#) у справі T-313/22 «Абрамович проти Ради» від 20.12.2023 р.
- **Sanctions against Russia under EU Global Human Rights Sanctions Regime.** The EU Council approved (29.01.2024) additional restrictive measures under the European Union's Global Human Rights Sanctions Regime, in view of the continuing deterioration of the human rights situation in Russia. The new listings include three persons employed in the Russian judicial system responsible for serious human rights violations, including arbitrary arrests and detentions, notably in connection with the case of the opposition politician, democracy activist and outspoken Kremlin critic Vladimir Kara-Murza. The listings also include the Russian para-governmental Safe Internet League which aids the Russian government in enforcing censorship practices, along with Ekaterina Mizulina, the Chairwoman of the Safe Internet League, responsible for serious and systematic abuses of freedom of opinion and expression. Those listed under the sanctions regime are subject to an asset freeze, and the provision of funds or economic resources, directly or indirectly, to them or for their benefit, is prohibited. Additionally, a travel ban to the EU

applies to the natural persons listed. See [Council Decision \(CFSP\) 2024/418](#) and [Council Implementing Regulation \(EU\) 2024/417](#). / Рада ЄС схвалила (29.01.2024) додаткові обмежувальні заходи в рамках Глобального режиму санкцій Європейського Союзу щодо прав людини з огляду на продовження погіршення ситуації з правами людини в Росії. Нові списки включають трьох осіб, які працюють у російській судовій системі, відповідальних за серйозні порушення прав людини, у тому числі свавільні арешти та затримання, зокрема, у зв'язку зі справою опозиційного політика, демократичного активіста та відкритого критика Кремля Володимира Кара-Мурзи. До списку також включено російську параурядову Лігу безпечного Інтернету, яка допомагає російському уряду в застосуванні практики цензури, а також Катерину Мізуліну, голову Ліги безпечного Інтернету, відповідальну за серйозні та систематичні порушення свободи думки та вираження. Щодо осіб, включених до списку санкцій, застосовуються заходи із заморожування їхніх активів, а також встановлено заборону на надання прямо чи опосередковано їм чи на їхню користь коштів або економічних ресурсів. Крім того, для зазначених у списку фізичних осіб діє заборона на в'їзд до ЄС. Див. [Рішення Ради \(CFSP\) 2024/418](#) та [Імплементативний Регламент Ради \(ЄС\) 2024/417](#).

19. AREA OF FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE / ПРОСТІР СВОБОДИ, БЕЗПЕКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

- **Concept of 'court or tribunal'**. The EU Court of Justice ruled that in view of all the circumstances connected with the appointment of judges of the Extraordinary Review and Public Affairs Chamber of the Polish Supreme Court, an adjudicating panel of that chamber does not constitute a 'court or tribunal' for the purposes of EU law as it does not have the status of an independent and impartial tribunal previously established by law. Consequently, the Court of Justice does not examine the substance of the questions for a preliminary ruling raised by that body. See [Judgment](#) of the Court in Case C-718/21 "Krajowa Rada Sądownictwa" of 21.12.2023 / **Поняття «суд або трибунал»**. Суд ЄС постановив, що з огляду на всі обставини, пов'язані з призначенням суддів Палати надзвичайного перегляду та громадських справ Верховного суду Польщі, судова колегія цієї палати не є «судом або трибуналом» для цілей законодавства ЄС, оскільки не має статусу незалежного та безстороннього суду, який раніше був створений законом. Отже, Суд ЄС не розглядав суть питань в рамках його запиту на основі преюдиціальної процедури. Див. [Рішення](#) Суду у справі C-718/21 «Krajowa Rada Sądownictwa» від 21.12.2023 р.
- **European arrest warrant**. The EU Court of Justice explained the grounds for refusal of execution of the European arrest warrant based on the best interests of the child. For instance, it ruled that the court cannot refuse to execute an EAW on the sole ground that the requested person is the mother of young children living with her. With regard to the

principle of mutual trust between the Member States, there is a presumption that the conditions of detention of a mother of young children in the Member State issuing the EAW are appropriate to such a situation. The surrender of the person concerned may nevertheless be exceptionally refused where there is information that serves to demonstrate that: there is a real risk of breach of the mother's fundamental right to respect for her private and family life and of disregard for the best interests of her children, on account of systemic or generalised deficiencies in the conditions of detention of mothers of young children and of the care of their children in the Member State issuing the EAW, and there are substantial grounds for believing that, in the light of their personal situation, the persons concerned will run that risk on account of those conditions. See the [Judgment](#) of the Court in Case C-261/22 "GN" of 21.12.2023. / **Європейський ордер на арешт.** Суд ЄС пояснив підстави для відмови у виконанні європейського ордера на арешт, виходячи з найкращих інтересів дитини. Зокрема, він постановив, що суд не може відмовити у виконанні EAW лише на тій підставі, що запитувана особа є матір'ю малолітніх дітей, які проживають з нею. Беручи до уваги принцип взаємної довіри між державами-членами, існує презумпція, що умови утримання матері малолітніх дітей у державі-члені, яка видає ордер, відповідають такій ситуації. Тим не менш, у видачі відповідної особи може бути відмовлено у виняткових випадках, якщо є інформація, яка свідчить про те, що: існує реальний ризик порушення основного права матері на повагу до її приватного та сімейного життя та неповаги до найкращих інтересів її дітей через системні або загальні недоліки в умовах утримання матерів малолітніх дітей та догляду за їхніми дітьми в державі-члені, яка видає ордер, і є вагомі підстави вважати, що в світлі їхньої особистої ситуації відповідні особи піддадуться цьому ризику через ці умови. Див. [Рішення](#) Суду у справі C-261/22 «GN» від 21.12.2023.

- **Violence against women and international protection.** The EU Court of Justice clarified the conditions for qualifying for international protection. It stated that women, as a whole, may be regarded as belonging to a social group, within the meaning of Directive 2011/95, and qualify for refugee status if the conditions laid down by that directive are satisfied. This will be the case where, in their country of origin, they are exposed, on account of their gender, to physical or mental violence, including sexual violence and domestic violence. If the conditions for granting refugee status are not satisfied, they may qualify for subsidiary protection status, in particular where they run a real risk of being killed or subjected to violence. See [Judgment](#) of the Court in Case C-621/21 "Intervyuirasht organ na DAB pri MS" of 16.01.2023. / **Насильство над жінками та міжнародний захист.** Суд ЄС роз'яснив умови реалізації права на міжнародний захист. Зазначається, що жінки в цілому можуть вважатися такими, що належать до соціальної групи, у значенні Директиви 2011/95, і можуть претендувати на статус біженця, якщо задовольняються умови, встановлені цією Директивою. Це стосується випадків,

коли в країні походження вони зазнають фізичного чи психічного насильства, включаючи сексуальне та домашнє насильство, через свою стать. Якщо умови для надання статусу біженця не виконуються, вони можуть претендувати на статус додаткового захисту, зокрема, якщо їм загрожує реальний ризик бути вбитими чи підданими насильству. Див. [Рішення](#) Суду ЄС у справі C-621/21 "Intervuirasht organ na DAB pri MS" від 16.01.2023.

20. PEOPLE'S EUROPE / ЄВРОПА ДЛЯ ЛЮДЕЙ

- **European citizenship.** The European Commission presented (6.12.2023) a package of measures aiming to strengthen EU citizenship rights across the Union. The [2023 EU Citizenship Report](#) highlights the progress made in enhancing and promoting citizenship rights, common values, and democratic participation in the EU since the publication of the last Citizenship Report in 2020. The Commission presented a [proposal](#) to amend Consular Protection Directive to protect and support EU citizens abroad in times of crisis. As part of the package the Commission presented [new guidance](#) on the right to free movement, [a guide](#) of good electoral practices for citizens with disabilities, a [compendium](#) of e-voting practices, as well as [a guide](#) to EU citizenship. In addition, the Commission adopted its [first report](#) on implementation of the European Citizenship Initiative Regulation. / **Європейське громадянство.** 06.12.2023 Європейська комісія представила пакет заходів, спрямованих на посилення прав громадянства ЄС у межах Союзу. [Звіт про громадянство ЄС за 2023 рік](#) підкреслює прогрес, досягнутий у зміцненні та просуванні громадянських прав, спільних цінностей і демократичної участі в ЄС за період публікації останнього Звіту про громадянство у 2020 році. Комісія представила [проєкт змін](#) до Директиви про консульський захист для підтримки громадян ЄС за кордоном під час кризи. У рамках пакету Комісія представила [нові вказівки](#) щодо права на вільне пересування, [посібник](#) із належної виборчої практики для громадян з обмеженими можливостями, [збірник](#) практик електронного голосування, а також посібник із громадянства ЄС. Крім того, Комісія прийняла свій [перший звіт](#) про впровадження Регламенту Європейської громадянської ініціативи.

The content of this Review does not reflect the official position of the European Union. Responsibility for the information and views expressed in the Review lies entirely with the authors.